

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
19.10.2016
Taltionumero
4397
Diaarinumero
4144/3/15

1 (6)

Asia Vammaispalvelulain mukaista taloudellista tukitointa koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Helsingin hallinto-oikeus 18.11.2015 nro 15/1249/6

Asian aikaisempi käsittely

Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan toisen jaoston alainen viranhaltija on 31.12.2014 tekemällään päätöksellä hylännyt A:n hakemuksen porrashissin korvaamisesta vammaispalvelulain nojalla.

Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan toinen jaosto on päätöksellään 21.5.2015 (§ 235) pysyttänyt viranhaltijan päätöksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Helsingin hallinto-oikeus hylännyt A:n valituksen sosiaali- ja terveyslautakunnan toisen jaoston päätöksestä.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Sovellettavat oikeusohjeet

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) 9 §:n 2 momentin mukaan kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Kunnalla ei kuitenkaan ole erityistä velvollisuutta kustannusten korvaamiseen, jos vaikeavammaisen henkilön riittävää huolenpitoa ei voida turvata avohuollon toimenpitein.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen (vammaispalveluasetus) 12 §:n 1 momentin mukaan korvattavia asunnon muutostöitä ovat henkilön vamman tai sairauden vuoksi suoritettavat välttämättömät rakennustyöt kuten ovien leventäminen, luiskien rakentaminen, kylpyhuoneen, WC:n ja vesijohdon asentaminen, kiinteiden kalusteiden ja rakennus- ja sisustusmateriaalien muuttaminen sekä vastaavat muut henkilön vakituisessa asunnossa suoritettavat rakennustyöt. Asunnon muutostyöksi katsotaan myös muutostöiden suunnittelu sekä esteiden poistaminen asunnon välittömästä lähiympäristöstä. Asetuksen 12 §:n 3 momentin mukaan korvattavia asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita ovat nostolaitteet, hälytyslaitteet tai vastaavat muut asuntoon kiinteästi asennettavat välineet ja laitteet. Kunta voi myös antaa asuntoon kuuluvia välineitä tai laitteita korvauksetta vaikeavammaisen henkilön käytettäväksi. Asetuksen 13 §:n mukaan suoritettaessa korvausta asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden tai laitteiden hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin pidetään vaikeavammaisena henkilöä, jolle liikkuminen tai muu omatoiminen suoriutuminen vakituisessa asunnossa tuottaa vamman tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia.

Asiassa saatu selvitys ja hallinto-oikeuden johtopäätökset

Lisälausunnon pyytäminen sosiaali- ja terveyslautakunnan toiselta jaostolta vastaselityksessä mainituista asioista on tarpeetonta.

A on sairastanut aivoinfarktin heinäkuussa 2014 ja hän tarvitsee apua kaikissa päivittäisissä toiminnoissaan. A liikkuu pyörätuolilla esteettömässä tilassa hitaasti. Kodin ulkopuolella hän liikkuu invataksilla ja pyörätuolilla avustettuna. Asiassa ei ole kiistaa A:n vaikeavammaisuudesta.

Asiassa saadun selvityksen mukaan A asuu yhdessä puolisonsa kanssa pienkerrostalon toisessa kerroksessa. Ennen A:n lopullista kotiutumista kuntoutuksesta hänen asuintalonsa porraskäytävään hankittiin hissi. A on hakenut hissin hankinnasta ja asentamisesta aiheutuneiden 20 000 euron kustannusten korvaamista vammaispalvelulain nojalla. Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan toinen jaosto on hylännyt hänen hakemuksensa sillä perusteella, että porrashissin rakentamista kerrostaloon ei voida pitää vammaispalvelulain tarkoittamana esteiden poistamisena asunnon välittömästä lähiympäristöstä, koska hissi on asennettu talon yleisiin tiloihin.

A on valituksessaan viitannut jaoston päätöksessä mainittuun korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemattomaan ratkaisuun KHO 2.12.2003 T 3067. Siinä KHO on katsonut, että kerrostalon kaiteeseen asennettavan porrashissin hankinnassa oli kysymys vammaispalve-

luasetuksen tarkoittamasta toimenpiteestä esteiden poistamiseksi asunnon välittömästä läheisyydestä ja että hakemusta ei voitu hylätä vetoamalla ylimalkaisesti arvioitujen kustannusten kohtuuttomuuteen. Hallinto-oikeus toteaa, että korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua KHO 2.12.2003 T 3067 ei ole julkaistu vuosikirjassa, eikä se siten ole ennakkoratkaisu, jolla olisi merkitystä lain soveltamiselle muissa samanlaisissa tapauksissa.

Korkeimman hallinto-oikeuden 9.11.2004 antaman vuosikirjaratkaisun KHO:2004:94 jälkeen vakiintuneessa ratkaisukäytännössä on katsottu, että kerrostalon yhteisiin tiloihin rakennettavan porrashissin hankkimisesta ja asentamisesta ei ole kysymys sellaisesta muutostyöstä, jonka korvaamiseen kunnalla on vammaispalvelulain nojalla erityinen velvollisuus, mikäli muutostyöstä aiheutuvia kustannuksia on pidettävä kohtuuttomina.

Asiakirjoihin on liitetty jaostovalmistelijan kirjelmä 26.2.2015 kaupungin rakennusmestarille, jossa on pyydetty arviota A:n asennuttaman porrashissin kohtuullisista kustannuksista. Kirjelmän mukaan A on asennuttanut hissien vuoden 2014 puolella ja sen hinta on ollut 20 000 euroa. Rakennusmestari on 8.4.2015 vastannut jaostovalmistelijalle, että kohtuulliset kustannukset ovat 17 500 euroa ja että toisen valmistajan vastaava lavahissi maksaa noin 30 000 euroa. Valituksenalaisessa jaoston päätöksessä on todettu, että rakennusmestarin lausunnossa on päädytty kohtuullisten kustannusten osalta 17 500 euroon sen jälkeen, kun alkuperäisestä hissien hinnasta on vähennetty kotitalousvähennyskelpoinen työn osuus.

Kerrostalon porrashuoneeseen asennettava pyörätuolihissi ei ole A:n omaan asuntoon kiinteästi kuuluva nostolaite eikä muukaan A:n asunnon muutos- tai rakennustyö. Näin ollen kysymys on siitä, voidaanko pyörätuolihissin asentamista pitää vammaispalveluasetuksen 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuna esteen poistamisena asunnon välittömästä lähiympäristöstä, kun otetaan huomioon vammaispalvelulain 9 §:n 2 momentin säännös kustannusten kohtuullisuudesta.

Arvioitaessa hakijan oikeutta porrashissiin tulee lähtökohdaksi ottaa vammaispalvelulakia koskevan hallituksen esityksen (HE 219/1986 vp) perusteluissa ja vammaispalveluasetuksen 12 §:n 1 momentissa mainitut esimerkit korvattavista asunnon muutostöistä, joita ovat ovien leventäminen, kynnyksen poistaminen, luiskien rakentaminen, kylpyhuoneen, WC:n ja vesijohdon asennus tai vastaavat muut vammasta aiheutuvan asumishaitan poistavat rakennustyöt.

Hallinto-oikeus toteaa, että edellä mainitusta rakennusmestarin vastauksesta ei ilmene, että porrashissin kustannusten kohtuullisuutta olisi arvioitu suhteessa vammaispalveluasetuksen 12 §:n 1 momentissa mainittujen esimerkkimuutostöiden kustannuksiin, vaan toisen vastaavan hissien kustannuksiin. Siten rakennusmestarin vastauksesta ei voida tehdä johtopäätöksiä A:n asentaman hissien kustannusten kohtuullisuudesta suhteessa vammaispalveluasetuksen 12 §:n 1 momentissa mainittujen esimerkkimuutostöiden kustannuksiin.

Hallinto-oikeus toteaa, että porrashissin asentaminen kerrostalon yhteis-tiloihin kuuluvan porrashuoneen portaikkoon A:n asuinkerroksen ja sisääntulokerroksen välille on esimerkkeinä mainittuja toimenpiteitä selvästi vaativampi ja kustannuksiltaan kalliimpi toimenpide. Kun otetaan huomioon vammaispalvelulain 9 §:n 2 momentin säännökset, porrashissin asentamista ei voida pitää sellaisena vammaispalveluasetuksen 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuna esteen poistamisena asunnon välittömästä lähiympäristöstä, jonka voidaan katsoa kuuluvan sanotun lain nojalla korvattavien muutostöiden piiriin, koska porrashissin asentamisesta aiheutuvat kustannukset eivät enää ole kohtuullisia lain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Vammaispalvelulain tarkoituksena ei siten ole korvata lain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuina asunnon muutostöinä niiden haittojen poistamista, jotka aiheutuvat asumisesta kerrostaloissa, jotka ovat hissittömiä.

Edellä olevan perusteella hallinto-oikeus katsoo, ottaen huomioon porrashissin hankkimisesta ja asentamisesta aiheutuneet kustannukset, että kyse ei ole sellaisesta muutostyöstä, jonka korvaamiseen kunnalla on vammaispalvelulain nojalla erityinen velvollisuus.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että sosiaali- ja terveyslautakunnan toisen jaoston ja hallinto-oikeuden päätökset kumotaan ja hänelle myönnetään korvaus nostolaitteen kustannuksista vammaispalvelulain nojalla.

Vaatimustensa tueksi A on esittänyt muun ohella seuraavaa:

Korkein hallinto-oikeus on aiemmassa tapauksessaan hyväksynyt asunnon välittömässä läheisyydessä olevan välttämättömän nostolaitteen kustannukset korvattavaksi. Hallinto-oikeus on virheellisesti määritellyt pientalon kerrostaloksi. Talossa on käytössä ainoastaan kaksi asuntoa. Toinen on alakerrassa, ja A:n asunto on 20 portaan päässä sisäänkäynnistä talon toisessa kerroksessa. Portaikon kapeuden vuoksi porraskiipijän käyttö ei ole mahdollista. Porraskiipijää on kokeiltu, mutta se on todettu hengenvaaralliseksi jyrkissä rapuissa. Hallinto-oikeus on lisäksi puhunut virheellisesti hissistä, vaikka asennettu laite on nostolaite. Nos-

tolaite ei sovellu muuhun kuljetukseen, ja se on lukittu muilta käyttäjiltä. A ei pääse liikkumaan asunnostaan muilla keinoin.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan toinen jaosto on antanut selityksen. Toisen jaoston näkemyksen mukaan A:n valituksessa ei ole esitetty sellaista uutta tietoa, jonka johdosta asiaa olisi tarkasteltava toisin kuin viranhaltija, jaosto ja Helsingin hallinto-oikeus ovat päätöksissään tehneet.

A on antanut vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Irma Telivuo
hallintoneuvos

Leena Äärilä
hallintoneuvos

Mikko Pikkujämsä
hallintoneuvos

Vesa-Pekka Nuotio
hallintoneuvos

Antti Pekkala (t)
hallintoneuvos

Anna Heikkilä
Asian esittelijä, oikeussihteeri

Jakelu

Päätös

A, maksutta

Jäljennös

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan toinen jaosto
Helsingin hallinto-oikeus